

РЕШЕНИЕ

№ 6575

гр. София, 25.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 50 състав,
в публично заседание на 04.02.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Бойкинова

при участието на секретаря Ива Лещарова, като разгледа дело номер **7967** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано по жалба на М. К. Н., чрез адв. К., срещу Експертно решение на НЕЛК № 90836 от заседателен № 72/27.06.2024 г. на специализиран състав по Неврологични, УНГ и ССЗ в частта, с която комисията е определила 3-годишен срок за определения процент неработоспособност.

В жалбата се излагат доводи незаконосъобразност на обжалваното решение. Посочва се, че жалбоподателят е диагностициран с общо заболяване „множествена склероза“, в церебо-спинална форма, водеща до 50 процента трайно намалена работоспособност, за което състояние както ТЕЛК, така и НЕЛК са определили 3-годишен на инвалидност. Твърди се, че съгласно чл. 69, ал. 4 от Наредбата за медицинската експертиза, при „дефинитивни състояния без възможност за пълно или частично възстановяване се определя пожизнен срок на инвалидността“, както и че в забележка № 6, към част 7 от Наредбата е нормативно установено при увреждания на нервната система с дефинитивен характер да се определя пожизнен срок, и доколкото заболяването „множествена склероза“ е регламентирано в част 7 Нервни болести, т. 3 от Наредбата, в случая е следвало срокът на инвалидността да бъде пожизнен, а не за 3 години. Като допълнителен аргумент в подкрепа на горното в жалбата се сочи писмо на НЕЛК, в което се дава дефиниция на понятието „дефинитивно състояние“ като състояние при което не се очаква възстановяване или промяна на определената трайно намалена работоспособност, независимо дали с положителен или отрицателен

знак. Наред с това в жалбата се излагат съображения за немотивираност на административния акт. По изложените съображения иска от съда да се измени Експертното решение в частта му относно 3-годишния срок за определения процент постоянна неспособност, и вместо него да се определи пожизнен срок. Претендира се присъждане на разноски.

Ответникът по жалбата - Национална експертна лекарска комисия (НЕЛК), чрез юрк. А. спорова жалбата като неоснователна, като излага съображения за правилност и обосноваост на решението на НЕЛК.

Заинтересованите страни - Агенция за хора с увреждания, Регионална дирекция „Социално подпомагане“ - [населено място], ТП на НОИ и „НАРМА СТУДИО“ ЕООД не изразяват становище по жалбата.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, във връзка с доводите и твърденията на страните, приема за установено следното:

Административното производство е образувано въз основа на подадено от М. К. Н. заявление-декларация от 10.10.2023 г. до Териториалната експертна лекарска комисия (ТЕЛК) с искане за освидетелстване поради трайна намалена работоспособност (ТНР) и степен на увреждане. С Експертно решение № 90455 от заседателен № 44 от 01.03.2024 г. на ТЕЛК I състав към Университетска Първа МБАЛ“ Св. Йоан Кръстител“ ЕАД жалбоподателят е освидетелстван с 50 процента трайно нарушена работоспособност, без чужда помощ, за срок от 3 години, с трудова заетост като инженер-проектант. Видно от съдържанието на решението комисията се е мотивирала с представената по преписката медицинската документация, съгласно която освидетелстваното лице е диагностицирано със заболяване множествена склероза-церебро-спинална форма, пристъпно ремитентен ход, клинични данни за лека десностранна монопареза, пирам.симптоматика в дясно, без МР данни за прогресия и актговност, EDDSS-2.5 т., както и на снетата анамнезата, съгласно която началото на оплакванията са започнали през 2021 г., изразяващи се в преходна слабост на десен крак и стъпало, нарушени функции на финните движения на дясната ръка, епизоди на нарушено равновесие, слабост и умора и на 4-те крайника, и нарушена походка. В решението е констатирано, че след диагностицирането на жалбоподателя през 2001 г. в последващите 6 месеца не е имал пристъпи, както и че се провежда лечение с Текфидера.

Не се спори между страните, а и от представената с административната преписка жалба от М. К. Н. до НЕЛК, се установява, че на основание чл. 112, ал. 1, т. 3 от Закона за здравето решението на ТЕЛК е обжалвано пред НЕЛК частта му по отношение на 3-годишния срок за инвалидност. С оспореното решение № 90836 от заседателен № 72/27.06.2024 г. на специализиран състав по Неврологични, УНГ и ССЗ НЕЛК е потвърдила експертното решение на ТЕЛК.

За изясняване на спорните факти по делото е изслушана и приета по делото съдебно-медицинска експертизата, според която заболяването множествена склероза е хронично, автоимунно, нервно, дегенеративно заболяване, което има различни форми и протича различно при всеки индивид. Вещото лице посочва, че след като се изследват функциите на всяка една от функционалните системи, неврологът прави оценка на цялостното увреждане по скалата на Kurtzke или EDDSS, като от 2 до 2.5 т. състоянието се определя като минимално увреждане, каквото е установено при жалбоподателя. Според вещото лице жалбоподателят е с клинично сигурна диагноза,

като множествената склероза при него е дефинитивно заболяване, но има възможност за частично възстановяване след приложение на подходяща имуномодифицираща терапия. В съдебно заседание вещото лице посочва, че дефинитивни състояния, каквото е на жалбоподателя, тъй като е хронично заболяване, без възможност за пълно или частично възстановяване се определя пожизнен срок, но също така отбелязва, че е налице частично възстановяване при направената два пъти пулсова терапия. Също така обяснява, че дефинитивно и хронично заболяване е едно и също, като на медицински език не се използва понятието дефинитивно-окончателно, но в медицината има клинично възможна и сигурна диагноза множествена склероза. Според вещото лице заболяването множествена склероза при жалбоподателя е доказано със сигурност, и тъй като същото по своя характер е хронично и невъзвратно, то е за и за цял живот и в този смисъл е окончателно.

При така установените факти, съдът, като извърши цялостна проверка за законосъобразността на оспорения индивидуален административен акт, на всички основания по чл. 146 от АПК, по реда на чл. 168, ал. 1 от АПК, достигна до следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена от лице с пряк и непосредствен правен интерес срещу подлежащ на съдебен контрол административен акт и в законоустановения срок.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Решението е издадено в предписаната от чл. 59, ал. 1 АПК писмена форма, като съдържа задължителните реквизити, посочени в ал. 2 на същата разпоредба. Посочени са фактическите и правните основания за издаването на административния акт, което е предпоставка за упражняване на контрол за законосъобразност.

Решението е издадено от компетентен орган, а именно Националната експертна лекарска комисия в специализиран състав по Неврологични, УНГ и ССЗ към Университетска Първа МБАЛ“ Св. Йоан Кръстител“ ЕАД.

При издаването на решението не са налице допуснати нарушения на административнопроизводствените правила, които да бъдат квалифицирани като съществени и да мотивират отмяната на акта само на това основание.

Съдът намира, че решението е издадено в нарушение на материалноправните норми и в несъответствие с целта на закона, като съображенията за това са следните:

За да потвърди решението на ТЕЛК, комисията на НЕЛК в съответния специализиран състав, след като е обсъдила медицинската документация в МЕД, е приела, че диагностицираната множествена склероза при М. К. Н. е в лека форма на увреждане с възможност стабилизиране или частично обратно развитие, поради което съгласно чл. 69, ал. 1 от Наредбата за медицинската експертиза (НМЕ), част 7, т. 3. 2 е крайният процент следва да бъде 50 процента ТНР в съответствие с т. III от Методиката за прилагане на отправните точки за оценка на степен на увреждане в проценти от Приложение 2 към чл. 63, ал. 3 от НМЕ и със срок на инвалидизиране – 3 години.

Страните не спорят по определения съгласно ТЕЛК и НЕЛК процент на ТНР на жалбоподателя, нито за обстоятелството, че диагностицираното общо заболяване множествена склероза при жалбоподателя е в лека форма с 2.5 точки по EDDSS. Спорът по делото се свежда до това приложима ли е в случая разпоредбата на чл. 69, ал. 4 от НМЕ с оглед доказаната диагноза „множествена склероза“ на жалбоподателя.

В разпоредбите на чл. 101 - чл. 113 от Закона за здравето (ЗЗ) са очертани основните елементи на правната уредба на медицинската експертиза на работоспособността. С

Наредбата за медицинската експертиза (НМЕ) се определят принципите и критериите на медицинската експертиза и редът за нейното извършване. От своя страна медицинската експертиза включва експертиза на временната неработоспособност, експертиза на трайната нетрудоспособност и степен на увреждане, като самата експертиза е пряко свързана с извършването на редица диагностични процедури, имащи за цел да определят здравословното състояние, от което да се определи съществува ли временна или трайна неработоспособност, видът и степента на увреждането, както и срокът на инвалидност. С разпоредбата на чл.101а 33 е предвидено срокът на решението за степента на трайно намалена работоспособност да се определя в зависимост от характера на увреждането, динамиката на неговото развитие и възможностите за възстановяване на работоспособността. В разпоредбата на чл. 69, ал. 1 НМЕ е регламентирано, че срокът на инвалидността е от една до три години в зависимост от характера на увреждането, динамиката на неговото развитие и възможностите за възстановяване. Съгласно чл. 101а, ал. 2 33 при дефинитивни състояния, посочени в наредбата по ал. 1, при които няма възможност за пълно или частично възстановяване на работоспособността, степента на трайно намалена работоспособност се определя пожизнено. С разпоредба на чл. 69, ал. 4 НМЕ е възпроизведено това правило, а именно: при дефинитивни състояния без възможност за пълно или частично възстановяване, срокът за инвалидност да е пожизнен. По смисъла на §1, т. 5 от ДР на НМЕ "Дефинитивни състояния" са състоянията, които не търпят позитивна или негативна еволюция във времето, т.е това са необратими състояния, такива, при които не е възможна каквато и да е било промяна. От горните разпоредба следва извода, че в оперативната самостоятелност на административния орган да прецени срока на инвалидност според динамиката на развитие на увреждането и възможностите за възстановяването му е единствено в случаите, при които не е налице дефинитивно състояние, тъй като както по-горе се посочи в тези случаи срокът е нормативно определен на пожизнен. Следователно за да бъде определен пожизнен срок за инвалидност, органите на медицинска експертиза следва да извършват преценка за наличието на дефинитивно състояние с оглед характера на общото заболяване на освидетелствания, след което да вземат обосновано и мотивирано решение. В случая безспорно се установява, че жалбоподателят от 16.09.2021 г. е с поставена диагноза „множествена склероза“ с EDDSS 2.5 точки-неограничена способност за ходене, което я определя като лека форма на увреждане. Горното обстоятелство се подкрепя и от заключението на вещото лице, което обяснява че след изследване на всяка една от функционалните системи на освидетелстваното лице се прави оценка на цялостното увреждане по скалата на Kurtzke или EDDSS като от 2 до 2.5 т. състоянието се определя като минимално увреждане. Това състояние на увреждане при множествената склероза по скалата на Kurtzke според съда има преимуществено значение при определяне на процента за НТР, тъй като логично е при висока степен на увреждане да се нарушават ежедневните дейности и да се изисква помощ при ходене, поради което и процентът на НТР следва да бъде по-висок. В случая страните не спорят за процента на увреждане, което налага да се извърши преценка относно срока на инвалидност при сигурно определената диагноза „множествена склероза“ на жалбоподателя и предвид нейният хроничен характер. Съдът намира, че по смисъла на чл. 69, ал. 4 НМЕ общото заболяване „множествена склероза“ следва да се определи като дефинитивно състояние, тъй като същото е хронично, невъзвратно, дегенеративно, автоимунно

заболяване, което както вещото лице в съдебно заседание посочва, е за цял живот, тоест без промяна. Именно затова и в забележка № 6, към част 7 от НМЕ е предвидено при увреждания на нервната система с дефинитивен характер да се определя пожизнен срок, и тъй като заболяването „множествена склероза“ е регламентирано в т. 3 от част 7 Нервни болести от НМЕ, комисията е следвало да определи пожизнен срок за инвалидност. В допълнение следва да се отбележи, че дори и да има влошаване на състоянието на жалбоподателя, това обстоятелство има отношение единствено към процента на НТР, но не и относно общото заболяване „множествена склероза“, което предвид неговата хроничност и дегенеративност е необратимо и като такова, представлява дефинитивно състояние по смисъла на §1, т. 5 от ДР на НМЕ, при което срокът на инвалидност следва да бъде пожизнен. Отчитайки именно състоянието на хроничност и невъзвратимост при някои общи заболявания законодателят с разпоредбата на чл. 101а, ал. 2 ЗЗ е определил пожизнен срок на инвалидността при дефинитивни състояния, което решение е възпроизведено и в разпоредба на чл. 69, ал. 4 НМЕ. В този смисъл съдът не споделя становището на вещото лице, че едва при по-висок процент на ТНР срокът на инвалидност може да бъде пожизнен, както и че ако сега бъде определен такъв на жалбоподателя, при влошаване на здравословното му състояние и показатели, същият ще трябва да подава молба за преосвидетелстване, което е по лошия вариант. Противно на становището на вещото лице, съдът намира, че процентът на ТНР може да бъде изменен с времето и с оглед промяна в състоянието на жалбоподателя, още повече че и самото вещо лице посочва, че при множествената склероза винаги се започва с 50 процента нагоре и може да се стигне до 100 процента. Според съда процентът на НТР няма отношение към срока на инвалидност в случая, тъй като както по-горе се посочи състоянието на жалбоподателя е дефинитивно, поради което по силата на чл. 69, ал. 4 НМЕ срокът следва да е пожизнен. Да се приеме обратното означава да се обезсмисли въведеното с разпоредбата на чл. 69, ал. 4 НМЕ правило за пожизнен срок на инвалидност при дефинитивни състояния. Процентът на ТНР е логично да търпи промяна в зависимост от степента на увреждане на освидетелстваното лице и по тази причина в разпоредбата на чл. 69, ал. 4 НМЕ се говори единствено за срока на инвалидност. В подкрепа на горното са и разпоредбите на чл. 62 - чл. 65 от НМЕ, които очертават критериите за вида и степента на увреждане и отправните точки за оценката и процентите на трайно намалената работоспособност. С други думи при безспорно установеното необратимо заболяване „множествена склероза“ на жалбоподателя, би се стигнало до хипотезата при липса на промяна в здравословното му състояние - 50 процента НТР, същият да бъде преосвидетелстван на всеки три години заради определения му срок на инвалидност в ТЕЛК, каквато не е целта на медицинската експертиза. Именно заради това с разпоредбата на чл. 71, т. 1 НМЕ е предвидено да се определя нова дата на инвалидизиране на работещите с ТНР в случаите на влошаване на здравословното им състояние, което не им позволява да работят при същите условия на труд, към които са били приспособени. По изложените съображения съдът не споделя становището на процесуалния представител на ответника, че ако се определи пожизнен срок на инвалидност на жалбоподателя, ще възникнат ситуации, при които ще се наруши трудовото законодателство. Основателно е възражението в жалбата за липсата на мотиви в оспореното решение на НЕЛК по отношение на срока на инвалидност, определен с експертното решение на ТЕЛК. При постановяване на решението НЕЛК не се е съобразила с разпоредбата чл.

45, ал. 1 Правилника за устройството и организацията на работа на органите на медицинската експертиза и на регионалните картотеки на медицинските експертизи (ПУОРОМЕРКМЕ), съгласно която при обжалване на експертни решения на ТЕЛК комисията се произнася само по поводите, посочени в жалбата и предвидени в разпоредбата на по чл. 101, ал. 7 ЗЗ. Видно от съдържанието на жалбата на М. К. Н. срещу решението на ТЕЛК оплакването е единствено по отношение на определения срок на инвалидност.

По горните съображения настоящият съдебен състав намира, че в оспореното решение на НЕЛК, съответно и на ТЕЛК, неправилно е определен срока на инвалидност, като несъответен с материалноправните разпоредби и целта на закона, поради което подадената жалба се явява основателна.

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 1 АПК на жалбоподателя следва да се присъдят разноски в размер на 1310 лева, представляващи разноски по делото.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Експертно решение на НЕЛК № 90836 от заседателен № 72/27.06.2024 г. на специализиран състав по Неврологични, УНГ и ССЗ в частта относно 3-годишния срок на инвалидност.

ИЗПРАЩА административната преписка на НЕЛК за ново произнасяне по жалбата на М. К. Н., относно срока за инвалидност, определен в ТЕЛК № 90455 от заседателен № 44 от 01.03.2024 г. на I състав към Университетска Първа МБАЛ“ Св. Йоан Кръстител“ ЕАД, съгласно указанията на съда, дадени в мотивите на решението, в законоустановения срок.

ОСЪЖДА Националната експертна комисия да заплати на М. К. Н. сумата в размер на 1310 лева, представляващи разноски по делото.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховен административен съд в 14 -дневен срок от съобщаването му.

Съдия: